نسخه‌سی ۱۰ پاره — پازار — نسخه‌سی ۱۰ پاره

برنجی سنه — نومرو ۱۶

۱۹ رجب : ۱۳۲۶ — ۳ آغستوس : ۱۳۲۴

مؤسسلری: حسین کاظم — توفیق فکرت — حسین جاهد

محل اداره :
باب عالی جاده‌سنده — دائرهٔ مخصوصه .

مدیر : حسین کاظم — سر محرر : حسین جاهد

اخطار مخصوص :
نشر ایدیلمین آثار و اوراق اعاده اولنماز .

طنین

عاده ایچون بر سنه‌لك آبونه بدلی پوسته اجرتیله برابر : ۱۵۰ غروش . — تاریخ تأسیسی : ۱۳۲۶ — ۱۳۲۴ — طشره ایچون آلتی آیلق آبونه بدلی پوسته اجرتیله برابر : ۸۰ غروش .

سیاسیات داخلی

بلغارستان ، روم ایلی و اصلاحات

ممالك عثمانیه‌ده قانون اساسی اعلان ایدیلدکدن صوکره غزته‌لرده بلغارستاندن صیقجه صیقجه بحث ایدیلمکه باشلاندی . مشروطیت اداره‌نك خارجده حاصل ایده‌جکی تأثیری دوشونن اجنبی وعثمانلی غزته‌لری اك زیاده بلغارستانی مراق ایتدیلر . ایچون صربستانی ، یونانستان یاخود رومانیانی اوقدر دوشونمدیلر ؟

یالکز شو مراق بیله بوتون عالمك ذهننده بر شبهه دکلسه‌ده برشبهه کولکسی بولندیغنه ، بلغارستانك ترکیا اصلاحاتندن ممنون اولمایه‌جغی ظنی بسلندیکنه دلالت ایدر . بلغار قومی ۱۸۷۸ تاریخندن صوکره بالقان اقوامی آراسنده غیرت وفعالیتنه بحق تمیز ایتمشدر . بوکون واصل اولدیغی درجهٔ ترقی شایان تقدیردر . فقط ظن ایتمیزکه بلغارستان قومی بوترقیی یالکز مادی جهتلرده آلده ایتمش اولسون . فکر عدالت وحقیقت ترقیات مادیه ایله توأم اولهرق ایلریه مزسه برقوم مدنیت عالمنده یرطوتمش صایبلاماز .

بلغارستان امارتی روم ایلیده نه‌دن شکایت ایدیبوردی؟ اك قیصه بر تعبیر ایله بلغارلرك ظلم کورمه‌لرندن ، دکلمی ؟ حالبوکه ادارهٔ باغه‌ده ظلم کورنلر یالکز بلغارلر یالکز خرستیانلر میدی؟ هر وقت اثباته حاضرزکه اسلام عنصری وبالخاصه ترکلر ممالك عثمانیه‌دکی رومله‌رلر ، ارمنیلردن ، بلغارلردن حاصلی تکمیل عناصر خرستیانیه‌دن زیاده ظلم کوریبورلردی . ایشته شمدی عموم افراد ملت ایله برابرکه بلغارلرده بوظلمدن قورتوله‌جقلردر ؛ ارمنیلك ، ترکك ، رومك ملك اولدیغی حقه بلغارلر . مالك اوله‌جقدر . بو حالده دنیاده فکر عدالته ملك هیچ برکیمسه تصور ایده‌میزکه شکایتده دوام ایتسین .

بلغارستان امارتنك شوحالدن ممنون اولمایه‌جغنه احتمال ویرمك بلغارستانك عدالت وحریت طرفداری اولمادیغنه ، یالکز بوفکرلری آوروپا افکار عمومیه‌سی آلداتمق ایچون برسپر مقامنده ایلری یه سوره‌رك بونك آلتنده منافع مادیهٔ شخصیه‌سنی کوزتدیکنه حکم ایتمك دیمکدر .

بلغارستان امارتنك بویله بر پولتیقه تعقیب ایتدیکی میدانه چیقنجه دنیانك افکار عمومیه‌سی کندیسنك علیهنه دونه‌جکدر . ظلمدیده بیچارکانی تخلیص فکریله ایلری یه آتیلان برحکومت آرقه‌سنده تکمیل سربست فکرلی ، وجدانلی قلبلرك مظاهرت معنویه‌سنی ، حتی معاونت فعلیه‌سنی حس ایدر . فقط بویله بر سبب مشروع یوق ایکن صرف منفعت شخصیه ، اغراض نفسانیه ایله توسیع ممالك فکرینه دوشن ، صلح عالمی خللدار ایتمك کبی بر مسئولیت عظیمه درعهده ایدن حکومت جهانك هرطرفندن بوکسله‌جك بار تعییب آلتنده معناً مغلوب اولور .

بلغارستان زمامداران امورینك بوحقایقی کوز اوکنده طوته‌جقلرینی محقق عد ایتدیکز جهتله بلغارستان امارتی ایله متبوعی آراسنده برحرب ظهور ایده‌جکنه اینانمایز . بلغارستان رجال حکومتی شیمدیه قدر بصیرت واحتیاط ، دوربینلك ، دور اندیشلك کبی حکمت اداره نقطهٔ نظرندن الزم اولان خصائله مالکیتلرینی اثبات ایتمش اولدقلرندن کندیلرینی بیله بیله برفلاکته آتمایه‌جقلری شبهه‌سزدر . چونکه بلغارستان امارتنك متبوعی ایله محاربه‌سی ترکیا اصلاحاتی برمدت موقته ایچون یاواشلاتمه‌ییلرسه‌ده بلغارستان ایچونده تلافیسی غیر قابل ضرورلره میدان آچار ؛ بلغارستانك مستعد کوروندیکی بوتون فیض آمالینی قیرار ؛ بالقان شبه جزیره‌سنده اهمیتنی کسر ایدر . آوروپانك صوك زمانلرده تعقیب ایدر کبی کوروندیکی « صلبك کیردیکی یره برداها هلال کیرمز » پولتیقه‌سی مستبد بر ترکیایه قارشی قابل تطبیق ایدی ، فقط ادارهٔ داخلیه‌سنده مساوات وعدالت فکرلرینه استناد ایدن ترکیایه قارشی آوروپا دولتلری آیجق بر اوروپا دولتنه کوستریله‌جك معامله‌یی اظهار ایده‌جکلردر . ترکیا بوکون آسیالی بروسیه‌نی بیتیرمکدر ، اوروپالی برمدنی مملکتدر . بز او اوچورومی یکرمی درت ساعت ایچنده آتلادق . اوروپا افکار عمومیه‌سنك کوستردیکی امنیت واعتماد ، اظهار ایتدیکی اثر حسن نیت بوکا شاهددر . ترکلر شو انقلاب عظیمی وجوده کتیرمکده نه قدر درین بر موفقیت کوسترمشلرسه کوردکلری حسن قبولی ، اویاندردقلری امنیتی محافظه ونقوبه ایچونده بوتون قابلریله خالصانه ، غیورانه چالیشه‌جقلردر .

مستبد بر ترکیا ایله حربه کیریشن بلغارستان نتیجه‌ده مغلوب‌ده اولسه ترك اردولرینك هر حالده کری چکیله‌جکنه کمال قطعیتله امین اولابیلیردی . فقط بوکون بوراسی بك شبهه‌لیدر . سیاسیانده بوزده یوز امنیت وقطعیتله یاپلمیان تشبثلر اکثریا تعمیری نا قابل ضررلر آچار . بوراسی هرکس کبی بالطبع بلغارستان رجال حکومتی‌ده تقدیر ایدرلر . کندیلرینك فکر سیاسیلرینه قارشی پرورده ایتدیکمز اعتماد ، بارتی فرقه‌لری الجانته آقابیله‌رق حلفیه‌مشربانه بر حرکتله میدان حربه آتلامایه‌جقلرینی بزه تأمین ایتمکده‌در .

بلغارستان امارتنك خارجیه ناظر سابقی اولوب شیمدیکی حالده پارسده مأمور سیاسیسی اولان دیمتری ستانسیوف افندی حدودده متحدث منازعه‌نك اهمیتدن عاری اولدیغنی ماتن محررینه تأمین ایتدکدن صوکره دیبورکه :

« بلغارستانك آمال حریجویانه‌سندن بحث ایدنلر پرنس حضرتلریله حکومتك نیات صلحپرورانه‌سندن بی خبردرلر . بلغارستان ممالك عثمانیه‌ده دوام صلح وسکونی آرزو ایدر . ترکیا ایله محاربه‌یه کیریشمکده هیچ منفعتی یوقدر . وقایعك بر میزاب صلح وسکوندن صورت طبیعیه‌ده جریانه خواهشکردر . »

بلغارستان احوالی موضوع بحث اولورکن بلغار وماکدونیا قومینه‌لرینی اوتوتمایز . بونلرك‌ده بر طاقم املاری ، غایه‌لری واردرکه بلغارستانك مسلك رسمیسندن آیری اولهرق محاکمه ایدلمك لازمدر .

دون صوفیه ۱۴ اغستوس نا یخیله شویله برتلغرافنامه نشر ایدلدی :

« بورادن آلنان معلوماته کوره بلغارستان ماکدونیا جمعیت اختلالیهٔ داخلیه‌سی عثمانلی اتحاد وترقی جمعیتی ایله اوزون برطاقم مباحثاتدن صوکره مطالبهٔ معین اولمق اوزره جمعیته بربیاننامه تودیع ایتمشدر . بومطالبدن بعضیسی کنج ترکلر قومیته‌سی طرفندن درحال اصغا اولنه‌یاور دیکرلری عثمانلی پارلمنتوسنك پیش مذاکره‌سنه تودیع ایدلمیدر .

« برنجی قسم مطالب ۱۸۶۹ تاریخندهکی ولایات نظامنامه‌سنك تطبیقنه ، ولی بر مجلس تشکیله دائردر . ایکنجی قسم مطالب ایسه ماکدونیانك وادرنه‌نك آوروپا حکومات متحده‌سی طرفنده ، مجلس مبعوثانی آیری بر بودجه‌سی ومختلف ملیتلرك نسب وعرقلرینه کوره یکیدن باپلمش تقسیمات اداریه‌سی ایله برمختاریت اداریه مالکیتیدر .

بلغارستان ماکدونیا جمعیت اختلالیهٔ داخلیه‌سی عثمانلی پارلمنتوسنه تقدیم ایدیله‌جك پروژه‌یی قرار لاشدیرمق اوزره عثمانلی امپراطورلغی داخلنده‌کی بوتون انقلاب جمعیتلرینك برقونفره عقد ایتملرینی‌ده تکلیف ایدییور . کنج ترك قومیته‌سی بویانانه جواب ویرمه‌مشدر .

بوبیاننامه روم ایلیده‌کی بلغارلرك افکارینه نه‌درجه‌یه قدر توافق ایتدیکنی بیله‌مزسه‌ك‌ده هرحالده نظردقته آلنمه شایاندر . ولایات نظامنامه‌سنك تطبیقی ایسته‌مکده بلغارلرك کل تکمیل ولایات اهالیسنك حقی واردر . بونی ذاتاً اونلرك مطالبه‌سنه میدان براقمدن حکومت تطبیق ایتمکه مجبوردر . میلیس عسکریه کلجه ذاتاً بوندن صوکره عثمانلی عسکری یالکز ترك عنصرندن ترکب ایتمیه‌جکی ، عین رایت حریت ومساوات آلتنده بوتون عثمانلی عنصری مشترك اوران برقاب ایله براشه‌جکی ایچون برنقطه‌ده اختلاف یك چیقماز .

فقط ماکدونیانك مختاریت اداره‌سنه عثمانلی پارلمنتوسی هیچ بر زمان راضی اولمایه‌جقدر . ماکدونیانك مختاریتی دیمك ماکدونیانك استقلالی یاخود بلغارستانه الحاقی دیمك اوله‌جغی بیلیرز . صلح ومسالمت عمومیه‌یی محافظه ، حریت ومساواتی تأمین ایچون بایه‌جغمز فداکارلقلر بزه هیچ بر زمان وطنمزه قارشی اولان بورجزی اونوتدیره‌مایز . ماکدونیا ، عموم روم ایلی ، عموم عثمانلی الکاسی حریتدن ، عدالتدن ، مساواتدن مستفید اولاجقلردر ؛ فقط عثمانلی حکومتی پایدار اولدقجه ماکدونیا مختاریت اداریه مالك اولامیه‌جقدر . بوسوز قطعیدر .

تان غزته‌سنك دوسعادت مخابری بلغار رجال سیاسیه‌سندن بریله کچن ملاقاتی یازدیغی صره‌ده ماکدونیایه دائر اولان افاداتنی شوصورتله حکایه ایدییور :

« عینی صرقدن اولان اولادلری هپ بره طوبلاغی امیدینی برملت هیچ بر زمان ترك ایدمز . ناصل که فرانسزلرده آلساس لورین حقنده ، ایتالیالرده ترانتن حقنده عینی املی بسلرلر . فقط فرانسزلر ، ایتالیالر بورالرینی آلده ایتمك ایچون نصل اعلان حرب ایتمیورلرسه بزده محاربه‌یه کیریشمه‌یه‌جکز . یالکز بوکون بوتون بلغارلرك عینی ملیت آلتنده طوپلانماسی احوال ووقایع تسهیل ایدرسه اوندن طبیعی استفاده ایده‌جکز . فقط تکرار ایدییورم : بز صلح طرفداری‌یز ، ترکیانك عموم ایچون قابل تحمل بر اصول اداره دوره‌سی آچاسندن باشقه برشی ایسته‌مه‌یز . »

ماکدونیا دینلین قطعه بعض بلغار افراط پرستلرنك ظن ایتدیکی کبی صرف بلغارلرله مسکون اولسه ایدی بوکا شیمدیه قدر هله اسکی ادارهٔ مستبده زمانده جوقدن برچارهٔ حل بولنوردی . بلغارستان عینی صرقدن اولان اولادلری هپ برکیمسه حالنده مجتمع کورمك ایسترسه اونوتمامالیدرکه ترکیانك ده روم ایلیٔ شرقیده عینی صرقدن اولادلری واردر . بونلر بعضی یونانیلر ، صربلرلرده تعقیب ایده‌ییلیرلر . اوحالده مسئله تأمین عدالت و حریت وادیلرندن چیقار ، فکر منفعتله تجاوز وادیسنه دوکولور . حر وعادل ترکیا هیچ بر زمان تجاوز پولتیقه‌سنی تعقیب ایتمه‌جك وکندی حقنده‌ده تجاوز ایتدیرمیه‌جکدر . ترکیانك غایهٔ املی شیمدیه قدر صلح ومسالمت ایچون دائمی بر تهلکه اولان بالقان آتشزارینی صلح ومسالمتك آرامکزین اولدیغی برکلستان اخوت حالنه کتیرمکدر .

حسین جاهد

تلغرافلر

روما : ۱۲ آغستوس . — ایتالیانك پارس سفیر جدیدی قونت غالینا رومادهٔ حکومت متبوعه‌سندن تعلیمات لازمه آلدقدن صوکره پارسه مواصلت ایتمشدر . یقینده اعتمادنامه‌سنی رئیس جمهوره تودیع ایده‌جکدر .

صلح مسائی

برلین : ۱۴ آغستوس . — کیل انشاآت بحریه دستکاهلرنده ۱۹۰۰۰ طونیلاتو حجم استیعابنده یکی بر زرهلی پایلدقدر . « ارساج وورتبرغ » نامی طلشیه‌جی اولان بو زرهلی ۱۹۰۹ ، ۱۹۱۰ ، ۱۹۱۱ بحریه پروغرامنه مندرج اولوب آلمانیا حکومتنك دریدناوت سیستمندهکی زرهلیری بونکله اونه بالغ اوله‌جقدر . بو اون زرهلینك بری ۱۹۰۹ ده ، دردی ۱۹۱۰ ده ، بشی ۱۹۱۱ ده انشا ایدلمش بولنه‌جقدر .

قروپ فابریقه‌سی بو قبیل کیملرك زره صفحه‌لری ایچون یکی بر انشاآت دستکاهی تأسیس ایده‌جك وبو دستکاه اون ملیون مارقه مال اوله‌جقدر .

برلین : ۱۴ آغستوس . — آلمانیا وروسیه امپراطورلری حضراتنك فینلاندا صولرنده ملاقاتی حقنده توپا مخابرات جریان ایتمکده اولدیغنه دائر شایع اولان روایت حقنده بورا محافل رسمیه‌سنده معلومات یوقدر .

روما : ۱۴ آغستوس . — برلینر تاغبلات غزته‌سنك پترسبورغدن آلدیغی معلوماته کوره روسیه امپراطوری حضرتلری آلمانیا امپراطوری حضرتلریله ملاقات ایتمك اوزره آغستوسك یکرمی طقوزنجی کونی حرکت ایده‌جکدر . چار حضرتلرینك ایتالیایه سیاحتی کلمه‌جك سنه وقوع بوله‌جقدر .

غازمت دوقولونیا انکلتره قرالی حضرتلرینك پاسقالیادن صوکره صورت رسمیه‌ده برابر زیارت ایده‌جکنی تأمین ایدییور .

ویانه : ۱۴ آغستوس . — ولادتنه مصادف یوم مخصوصك حلولی مناسبتیله آوستریا امپراطوری حضرتلری واسع بر عفو عمومی اعلان ایده‌جکدر .

ویانه : ۱۲ آغستوس . — ایشل ملاقاتی ترکیاده اصول اداره‌نك تبدلنه قارشی قاپینه‌لرجه اتخاذی لازم کلان خط حرکتی تعیین ایتدیکنی بیانده بوتون مطبوعات متحدالفکردر . بو ملاقاتده بروجه آتی مقررانك اتخاذ اولندیغی بیان ایدییور : ۱ — اصلاحات ایتمك تأخیری ؛ ۲ — ترکیانك امور داخلیه‌سنه مداخله ایدلمه‌مسی .

برلین : ۱۴ آغستوس . — روسیه وآلمانیا امپراطوری حضراتنك قریباً ملاقات ایده‌جکلری حقنده شایع اولان حوادث تکذیب وآلمانیا امپراطوری

حضرتلرینك «سوینه موند» زیارتی ۱۹۰۹ ده اعاده ایدیلمکی تأمین اولونیور.

ویانه : ۱٤ آغستوس . — بورایه وارد اولان موثوق خبرلره نظراً ماکدونیا مسئله‌سی ایچون سلانیکده‌کی ژون ترکلرله عقداولنه‌جق ائتلافك شرائطی حقنده صاندانسکی و ویرخویست فرقه‌لری آره‌سنده اختلاف افکار وار ایمش .

نه‌لر بیلیرسز

اوکرتیمورز، اوکره‌نیورز.

مجلس مبعوثانده اعضالرك مقداری

حقوق علماسندن بعضیلری مجلس مبعوثان اعضالرینك مقداری هیچ برزمان اوچ یوزی تجاوز ایتمه‌ملیدر دییورلر.

۱۷۹۱ تاریخنده فرانسه‌ده مبعوثانك مقداری (۷٤۵)، لوی فیلیپ زمانندہ (٤۵۹)، ایکنجی ایمپراطورلق زمانندہ (۲۸۳) ایدی؛ بوکون (۵۷۳) در. پروسیاده، ایتالیاده، اسپانیاده اللی بیك نفوسده بر اعتباریله اعضا انتخاب ایدیلیر. آلمانیاده یوز بیکده بر کشی مبعوث اولور. بو نسبت یونانستانده اون بیکده بره نزل ایتدیکی حالده آمریقاده یور اللی بیکده بره چیقار.

مجمعة آمریقا قانون اساسیسی بونقطة نظردن پك شایان دقتدر. اوراده واضع قانونك دائمی صورتده تعقیب ایتدیکی مقصد مبعوثان مقدارینی آرالتمق اولمشدر. حتی مملکتك نفوسی پك زیاده آرتدیغی حالده مبعوثرك نسبتی آزالمشدر.

برمجلس مذاکره‌نك وظیفه‌سنی حقیقه ایفا ایدیلمسی ایچون اعضانك فوق‌العاده چوق اولماسی لازم کلدیکنی آمریقالیلر تقدیر ایتمشلردر. آمریقا مجلس مبعوثانده آره‌ده صیره‌ده بعض خطالر اولورسه‌ده علی‌العاده غایت عاقلانه قرارلر اتخاذ ایدیلیر، اك شدتلی مناقشات بیله فکر اعتدالك وجودینه دلالت ایدیجك صورتده نتیجه‌لنیر.

پك غلبه‌لق بر جمعیتده یك مقتدر بر آدم اکر قوتی برسسه مالك دکلسه وفکری اکثریتك فکرینه توافق ایتمیورسه مشکلاتله مراعی آکلاه‌بیلیر. چونکه بوفکرلردن طوشلانمایان کیمسه‌لر خفیف صورتده مرادانسه‌لر کندیسنك سوزلرینك ایشیدلمسنه مانع اولابیلیرلر. حالبوکه سسی قوتلی اولان بر آدم برطاقم باصمه قالب تعبیرات عوامپسندانه‌یی تکمیل کورولتولرك اوستنه چیقه‌جق صورتده مجلسده صرف ایدیرك طرفدار جلب ایدیه‌بیلیر. بو صورتله آق چکرلردکی قوت فکردکی متانت وجدیته غلبه چالمش اولور.

بوندن باشقه غلبه‌لق بر مجلس مذاکره اعتدال دمی، سلامت محاکمه وتفکرینی غائب ایدر. عادتا سوقاقده، طویلانان قارمقاریشیق بر سورو حلقك بردن بره آلونمکه مستعد قابلیت روحیه وفکریه‌سنی اکتساب ایلر. بویله حلق ناکهانی تأثیرلره، چارچابق الکتریقلنمکه معروض ومستعددر. بویله حلق اوزرنده تأثیر کوسترن شی احتراسات نفسانیه‌یی اوقشایه‌جق بر لساندر. بو احتراسات بعضاً علوی وعالیجنابانه، بعضاً عامیانه واسفلیانه اولور. حلق اعتدالی سومز. افراطدن درحال تفریطه دوشر. تفریطدن درحال افراطه قیرلار. بر طرفدن کان تأثیر ارکا اشتراك ایدنلرك عددی نه قدر چوق ایسه او قدر قوت بولور. بر صالونه عقلی باشنده یدی سکز یوز کیشی طولدیرکز، بونلردن پك عاقلانه بر قرار آلنمسی مشکوکدر.

بر مملکت ارباب اقتداره نه قدر میذول صورتده مالك اولورسه اولسون مبعوثاق کبی وظیفهٔ مهمه‌یی بحق ادا ایدیه‌جك اوچ یوز کشی بولمق بویوك بر موفقیتدر. بو اوچ یوز ارباب اقتدارك یاننه قابلیتلری دون درجه‌ده درت یوز کشی دها علاوه ایتمك نه فائده حاصل ایدر؟ چرق کره بویله بر حرکت او اوچ یوز ارباب اقتدارك اتخاذ ایدیه‌جکی قراردکی قوت ومتانی اخلال ایتمکه، بعضاً ده حلق اظارنده حیثیتنی قیرمغه سبب اولور.

مجلس مبعوثان اعضاسنك پك چوق مقداردہ اولماسی اولسه اولسه مملکتده، اقلیتده بولنان کوچوك کوچوك فرقه‌لرك بیله حقوقنی محافظه ایدیه‌جك، افکارینی بیان ایدیه‌جك بر مبعوث بولنمسی فکرندن اثنئت ایدیه‌بیلیر.

فی الحقیقه مملکتده‌کی هر درلو افکارك مدافعی اولمق اوزره مجلس مبعوثانده براعضا بولنمسی آرزو ایدیله‌جك شیلردندر. فقط کرك اوفرقه‌لرك کرك مملکتك منافعی بوافکارك اك ایی مدافعه ایدیه‌جك آدملرك مجلس مبعوثانه کوندرلمسی لزومنی بزه امر ایدر. اقلیتده قالان فکرلرك نطوق، مقتدر، ایی مدافعی بولنورسه بونلر آیتنه غلبه‌لق فقط عاجز بش اون کشینك کوره‌جکی ایشدن زیاده فائده بخش اولورلر.

اوچ یوز کشیلك بر مجلسده ایی بر ناطقه‌پرداز، رفقاسنك فکرینه غایت مخالف اولان بیاناتی راحتجه سویله‌یه‌بیلیر. فقط مجلس سکز یوز کشیدن ترکب ایدرسه حاصل اولهجق عادی فیصیلتیلر بیله سوزلرینك ایشیدلمسنه مانع اولور.

مقتدر، ممتاز بر آدم ترقی، سلامت وطنیه ارغورنده للی عاجز اعضانك پایه‌جنی خدمتدن زیاده ایش کورور. انکلتره مشاهیر حکماسندن ستوارت میلك پارلمنتوده بولندیغی قیصه بر مدت ظرفنده‌کی خدماتی بوکا شاهددر.

مجلس مبعوثان اعضالرینك مقداری فوق‌العاده چوق اولماسی فکرینه قارشی «مساوات» اساسنه استناد ایدیلرك اعتراض اولنه‌ماز.

چونکه بوندبره دنیانك مساواته اك زیاده رعایت و پرستش ایدیلدیغی مملکتده یعنی آمریقاده اك زیاده شدتله توسل ایدیلیور. دول معظمه‌ده اعضانك آز مجلس مبعوثان آمریقاده‌در.

اوقوجه آمریقا جمهوریتی ۷۸ اعیان اعضاسی ایله ۳۲۵ مبعوثان اعضاسی طرفندن اداره اولونیور.

فرانسه‌ده تأسس ایدن جمهوریتلر بویوك اختلال زمانلرنك اثرینه تبعیت ایدیرك دائما مجلس مبعوثانده چوق اعضا بولندیرمق فکرینی تعقیب ایتمشلرسه‌ده بونده اومدقلری فائده‌یی کوره‌مه‌مشلردر.

اصل بایه‌جق، آرزو ایدیه‌جك شی مجلس مبعوثانه اعضا انتخاب ایتمکه صلاحیتدار اولان کیمسه‌لرك مقدارینی آرتیرمق، یعنی بوصلاحیتی توسیع وتشمیل ایتمکدر. بوقسه اعضالرك مقدارینی لزومسز یره چوغالتمقدن نه حاصل اولور؟

حاصلی: ایشلرك سرعتله کورلمسی، مجلس مبعوثانك محافظهٔ سکون وآداب ایله جالیشمسی، عقل سلیمك حولیاره، اقلیتده قالان فکرلره غالبه ایتمسی آنجق مجلس اعضالرینك مقداری غایت چوق اولمامق ایله قابلدر.

—

آجیه سوزلر

قهرمان حریت «نیازی» بك طرفندن آلدیغمز مکتوب :

ملت عثمانیه‌نك قوهٔ نامیه‌سی نامنه «برتاریخچهٔ انقلاب» یازمقله مشغولم. یقینده موقع انتشاره وضع ایدیه‌بیله‌جکمی الطاف سبحانیه‌دن امید ایدرم. بونده بیلدیم که جناب فیاض مطلق ملتمك بیوکلکنی تصویر ایچون، قلبمدن موقع مرتقای ملته قارشی بوکسلن حسیات علویه‌یی تقریر وحسمله، فکرمله افکارهمومیه‌یی تنویر ایچون برقدرت، برقدرت احاطه وکافیه احسان ایدیه‌جکمیدر؟

بیلمم، اونم سایهٔ کمالاتپرایه‌سنده اکتساب فخر بقا ایلمك شرفیله متعالی اولان حقیر نعمله والی الابدشان وشرف حاضرلایان فداکار، عالیجناب، نامو سپرور ملتمك مخصوصاتی، مخصوصات علویت آیاتی شرح وبیان ایچون طنین کبی جداً طنینکار قلب ملت اولان جریده‌کز بر قاچ ستونی بو پژمرده فکر محب وطنه بخش ایتمك لطفنی ابذال ایدیه‌جکمیدر؟ اعماق روحدن قوپوب دوکیلن بوایکی صدای استرحامدن ایلکنك جواب نفیه مقارنتی محقق بیلیور، ایکنجیسنك جواب اسعافه مظهر بلندن امیدوار اولیورم. طنین کبی هیئت تحریریه‌سی محبت وطنیه، قدرت وکمالات ادبیه ایله آفاقیکر شهرت اولان برجریده‌نك هر ایکی املمك، بوصاف ومقدس املرمك تطبیق وترویجی حصوصنده دریغ همت بیورمیه جقلرینی ظن ایدر، حسیات ملیه‌نك صحت و سلامتنه ترجمان اولمق وعاجزلرینی بیوك بربار لحجات، برنقلات مسئولیتدن قورتارمق خصوصنده مسبوق اولان همم، ماتپروارلرینه متشکراً برقاچ سوز سویلمه‌مه مساعده‌لرینی وتشریح حسیات قبیلندن اولان افادات کبرانه‌می انظار عامه‌یه وضع ایلملرینی استرحام ایدرم.

تحملفرسا برمدت مدیده حکومت نامی تحتنده برسورو حیادید و اراذل طرفندن غصب ایدیلن حقوق حیاتیه واجتماعیهٔ ملتك ویونی ضامن اولان قانون اساسینك استردادی و بعد الاستحصال صورت سالمه وقطعیه‌ده تأمینی یولنده بذل نفیسهٔ جان ایدن و «عثمانلی اتحاد وترقی جمعیتی» نامی آلتنده عقد پیمان ایله وحدانیت ربانیه نامنه ایش کورن، احرار ملتك مساعیٔ جالیسارانه وتدابیر حکیمانه ایله ملته قازاندیردقلری موفقیتك شرفی منحصراً شخص معنویٔ جمعیته وطولایسیله استعداد ملته عائدیتی کیم انکار ایده بیلیر؟ بنده‌کزك وبنده‌کزکی حصه‌لرینه دوشن وظیفه‌لری اعتباریله وحسب الطالع تشبثات متقدمه‌یه مأمور اولمق بختیارلغیله کامیاب اولانلرك بوبابده تفاخره حقلری اولمدیغی ایچون برمدتدن بری مطبوعاتك اجبارکارانه مدیحلرینه قارشی ناصل بر خط حرکت اتخاذ ایدیه‌جکمی تعیندن عاجزم. تقدیر وتلطیفك بو درجه‌سی عهدهٔ ناچیزانه‌مه ایفاسی مشکل ولغیر قابل تضمین وظائف جدیده تحمیل ایتمکدەدر. ارباب حمیتی تقدیر خصوصنده ملتم طرفندن بذل اولنان تقدیراتك استقبالمزك تملرینی قوره‌جق کنجلرمزه بخش ایتمکده اولدیغی فخر وحبوری دوشونه‌رك یالکز بوجهتله متملی اولیورم. یاشاسون وطن! یاشاسون ملت! یاشاسون حریت! یاشاسون جمعیت!.

بناءً علیه «مدحت» و «کمال» نامله‌رینه الشامی دها مناسب اولان قروواز ورلردن برینك نام حقیرانه‌مله تسمیه ایدلمش اولمسنی انجق بونقطهٔ انظردن قبول ایده بیلیرم. بوامر عظیم حریت پرورانه‌یه صرف اولنمق اوزره بنده‌کزده یاریم معاشم اولان اون بش مجیدیه‌یی پوستیه تسلیم ایدییورم. باقی احتسابات احترامکارانه‌مك مظهر قبول اولمسنی تمنی ایله عرض تشکر ایدرم.

۳۱ تموز، ۱۳۲٤

پیاده قول آغاسی

احمد نیازی

— طنین —

بوکون شوحسیات عالیجنابانه‌کزه معکس اولان صحایفمز «تاریخچهٔ انقلاب» کزی قبوله کمال ابتهاج ایله آماده در.

—

تکامل وترقی

اون طقوزنجی عصرك احوال وقایع طبیعیه‌یی فرضیات فوق‌الطبیعیه‌یه احتیاج مس ایتمکسزین ایضاح ایتمك یولنده اولان نتیجهٔ مساعیسی تکامل نظریه‌سنی حصوله کتیرمشدر. وقایع طبیعیه‌یی - قاتالیستلرك تصور ایتدکاری کبی - قورولوش برماکنه‌نك محصول حرکاتی اولمقدن چیقاره‌رق کائناتده‌کی انقلابات واختلالاتك اونلری ترتیب وسوق ایدن بر نظام اوزره وقوع بولدیغنی وعالمده ثابت برشی اولمایوب زمانك تأثیریله جهانك معلوم ومعین بر طاقم تغیرات وتحولاته تابع اولدیغنی بیان ایدن بوقانونی اصطفای طبیعی نظریه‌سی صورتنده مسائل علم حیاتی حل ایتمکده قوللانانلر اولداروین ایله لامارق اولمشلردر؛ لاپلاس و اونی تعقیب ایدن هیئتناسلر اجرام سماویه‌نك صورت تشکلنی بو سایه‌ده کشف ایتمشلر؛ بالآخره سینیر بو عمومی قانونی بو تون تدقیقاتنه تشمیل ایدیه‌رك علوم اجتماعیه وسیاسیه‌یی، علم الروحی بوسایه‌ده یکی بکی نظریاته زنکینلشدیرمش؛ برونتیه‌ر، تن وسوره‌ل کبی مشاهیرده ادبیات، تاریخ وتنقیده تطبیق ایله‌مشلردر. بوسایه‌ده اك مغلق مسئله‌لر حل وایضاح، وقایع طبیعیه‌نك یکدیکرینه مربوطیتی اثبات اولنمشدر. مثلا تاریخنده فرانسز اختلال کبیری قدر یکنظرده ماقبلیله رابطه‌سز، ناکهظهور بر وقعه‌یه نادر تصادف اولونور. بوانقلابده فرانسزلر کندیلرینی ماضی‌یه باغلایان بوتون رابطه‌لری بوزوق ظن ایتمشلر؛ وراثت اخلاق و قانون تکامل حقیقتندن بی خبر اولدقلری نه اولدقلرینی، نره‌دن کلدکلرینی اونوتمغه چالیشمشلر وبو خصوصده موفق اولمشلر ظن اولونور. فقط بو حقیقی دکلدر. آنجق سوره‌ل بزه او انقلاب کبیرك اروپا تاریخنك عقلی وطبیعی برمابعدی اولدیغنی واونی وجوده کتیرن بوتون عواملك، اساسده، ماضیده موجود بولندیغنی اثبات ایتمش، وبویله‌جه بردن یکدیکرینه مخالف کوزوکن ایکی صورت اداره‌نك بری دیکرینی ناصل تولید ایتدیکنی کوسترمشدر. «ته‌وولوسیون» کلمسنك لسانمزه صورت ترجمه‌سیله‌ده بللی اولدیغی اوزره بعض کیمسه‌لر بو نظریه‌یی ترقیٔ دائمی دلیلی اوله‌رق تلقی ایتمشلردرکه بو بر خطای فاحشدر. تکامل نظریه‌سی بو مترجم تعبیرك اصلندەکی معنا ایله هیچ بر زمان ترقیٔ دائمی فکرینی احتوا ایتمز. زیرا تکاملی حصوله کتیرن تأثیرات تدنیه سبب اوله‌بیلمسی قطعیاً عقله مخالف دکلدر. ماتیادووال «داروینیزم» عنوانلی کتابنده دییورکه:

«کول رنکی فاره‌لر آوروپایه کیروب یرلی فاره وفندق صیچانی ایله مبارزه‌ده بولنمغه مجبور اولدقلری زمان نه حصوله کلدیکنی کوردمکمی؟ بو ایکی جنس فاره‌دن استیلایه قارشی آنجق بری پایدار اولدی. بو باقی قالان داها بویوك، داها قوتلی دیشلرله مجهز اولان سیاه‌فاره دکل، فقط داها کوچوك وداها ضعیف اولان فندق صیچانی ایدی. زیرا اونك اوقافی وجودی خصمنك کیره‌میه‌جکی کوچوك دلیکلره صاقلانمه‌سنه مساعد ایدی.»

بونی سینیره قبول ایدییور و آمریقای غربی اورمانلرنده ویاآوستراليا وحشتزارلرنده آنلوساقسون عرقنك مدنیتی تمامیله محافظه ایدیه‌میه‌رك وحشیلرك اخلاق وعاداتنی اکتساب ایتدیکنی سویله‌یور.

بومثالر قاعدهٔ تکاملك اکثریا قوه‌یله یاراتقه‌برابر بعضاً ده ضعیف اولانلری حمایه ایتدیکنی و بناءً علیه دائما ترقی کوزتمکسزین آنجق احوال وشرائط حیاتیه‌یی حائز ومحیطه ائتلاف ایدنلره مساعد اولدیغنی اثبات ایدر. بویله تأثیرات خارجیه بوزندن بر قسم ذوی الحیاتك محو اولوب دیکر قسمنك باقی قالسنه وطبیعتك بو صورتله بر نوع انتخاب اجرا ایله‌مسنه غربك علم حیات متخصصلری Sélection naturelle دیمشلردرکه لسانمزده «اصطفای طبیعی» دییه ترجمه اولونیور.

طبق اشیای مادیه‌کی جمیات بشریه‌ده قانون تکامله

تابعدر . اونلرده بر تعضو سیاسی اولمق اوزره بر حیاته و بو حیاتك آز ویا چوق تمادیسنی موجب اولهجق شرائط و اوصاف مخصوصه‌یه مالکدرلر . جمعیات بشریه‌ده مختلف عوامل تأثیریله طوغار ، بویور ، بر انکشاف تامه اوغرار؛ وداثما ترقی ایتمه‌ك سن کماله تشبیه اولنه‌بیله‌جك بر دور توقفدن صوکره انحطاطه یوز طوتارلر ؛ نهایت منقرض اولورلر . خلاصه اونلرك حیاتی طبق بر نبات ، بر حیوان حیاتی کبیدر.

بو کونلرده بز بر اداره‌نك ، استبداد اداره‌سنك محو اولدیغنی، عموم حکومتلك طالع مشترکنه اونك‌ده دوشدیکنی کوردك . ادارهٔ مستبده کندندن قوتلی اولانلرك دندانندن اونلری بربریله طوتوشدیره‌رق تخلیص کریبان ایده‌بیلیور؛ ترق ایتمدیکی حالده بیله ینه بعضاً کندینه معین اولان ضعفی سایه‌سنده سوروکله‌نیوردی . بو کون او اداره محو اولدی . اونك یرینه بریکی حکومت، عثمانلی حکومت مشروطه‌سنی، بریکی جمعیتی ، عثمانلی جمعیتی بنا ایتمك ایسته‌یورز . فقط بو بناده قوللانه‌جغز لوازمی بر ویرانه‌دن طوپلادیغمزی اونوتمایه‌رق بونلرلاوزرنده شرائط‌لازمهٔ تطبیقی ایفا وبوندن باشقه یکی آمزمی بواسکی تملرك متحمل اوله‌بیله‌جکی برصورتده انشا ایتمه‌لیز. انقلاب حاضر بالخاصه حکومت سابقه‌یی دفع ایتدیکندن ، اونك منحوس استبدادندن بزی آرتق مصون قیلدیغندن طولایی عامه‌نك مظهر حسن قبولی اولدی. بو کون دونکی حکومتك سوء اداره‌سنه ، یغما کرلکنه ، خیرسزلغنه، ضعفنی اورتمك ایسته‌ین استبدادینه هرکس آز چوق واقفدر. فقط حال‌حاضرده‌کی عثمانلی جمعیتنده اوله‌کزلی، اوله‌حس اولنیان جریحه‌لر وارکه اکثرمز اونلردن بی‌خبرز . یالکز فنالی طوغرودن طوغرویه کندیمزه طوقونان نقطه‌لرده، نواقصمزی مهم صورتده حس ایدییورز . ایشته اصل تداوی اولنه‌جق ، شفا بولمسی ایچون غیرت اولنه‌جق بو خسته‌لقلردر ؛ بونلردرکه جمعیتمزی ضعیفلاته‌رق ، قوای معنویه‌مزی محوایده‌رك، عائله ارتباطلرینی جوزه‌رك بزی سنه‌لرجه استبداده قارشی بویون‌اکمکه مجبوراتمشدر. بناءً علیه اصلاحات اجتماعیه اك برنجی مشاغلمزدن اولمالیدر . فقط بو کبی مشکل مسائل بر دائره‌یی تمیزله‌مك ، معاشاتی تنسیق ایتمك کبی - حق بونلر بیله - بش چیزکی، ایکی سطر یازی ایله یاپیلور شیلر دکلدر . زمان ، او مؤثر حقیقی بو خصوصده اك برنجی استنادکاهدر. ناصل زمان آنالمزدن بزه منقول حسیاتی روحلرمزه ارثاً نقش ایتمش ایسه ینه زمان اونلری اورادن او صورتله طرد ایده‌جکدر . فقط ادوار سابقه‌نك تأثیرات مشئومه‌سندن بزی قورتاره‌جق وسائطی حسن استعمال ایچون هرشیدن اول معلومات ووقوف لازم اولدیغی‌ده بدیهیدر .

اعتراف ایتمه‌لیزکه بزده بیانلر واصلاحاتك کافه‌سنی تقدیر و احاطه ایدنلر آزدر . بو کون بر کنجله کوروشکز : آوروپا ممالکنی کندی ممالکندن زیاده طانیدیغنی کوررسکز . حالا منابع ثروتمز کبی حکایهٔ ماضیمزی‌ده اوکرنمك ایچون آوروپالیلردن استفنا کوسترمه‌یورز .

آناتول فرانس « حجر ابیض اوزرنده » عنوانلی کتابنده دیورکه : « بر ملت آنجق موجودیتی حس ایدرك وجود بوله‌بیلیر. بو کون اوچ یوز الی میلیون چینلی وار؛ فقط اونلر بونی بیلمیورلر. حالبوکه اونلر کندیلرینی صایامادیقه دولت عداندنده صایبلمازلر. » بزده ، چینلیلر قدر دکلمك بیله کندی هویتمزه واقف اولمق خصوصنده اونلردن پك‌ده ایلریده بولونمیورز . موجود اولدیغمزی ، بر حیات سیاسیه و اقتصادیه‌یه مالك اولدیغمزی ویا اوله‌بیله‌جکمزی ، کندیلکمزدن دوشونمکه، کندیلکمزدن تشبث ایتمکه مجبور و مقتدر اولدیغمزی داها یکی آکلاییورز ؛ وبو آکلایشمز هنوز اوقدرمیهم، اوقدر مشوشکه... بر جواهر خزینه‌سنه آتیلوب‌ده هانکی آلمالی انتخاب ایده‌جکنی بیله‌مه‌ین آدم کبی آلمازی برمسئله‌دن اوته‌کنه اوزاتیورز. معارف، عسکر، تجارت مالیه ... هرکس اصلاح اولنه‌جق برشی توصیه ایدییور؛ و بو سلسله اصلاحات دقیقه‌ده ، بلکه ثانیه‌ده بر زنکینلشه‌رك نامتناهی بر زنجیر اولنه استداد کوستریور.

هیچ شبهه یوقکه ملکمزده یاپیله‌جق شیلرك اساسی اصلاحات اجتماعیه تشکیل ایده‌جکدر . چونکه او هرشیدن اساسیدر؛ چونکه حکومت جمعیتی یاپماز، جمعیت حکومتی یاپار. فقط، حق بو اصلاحات آراسنده هانکیسی زمانه داها مناسب ، داها آلویریشلی ، احتیاجات حالیه‌یه داها موافقدر؟ هانکیسی ماضی ایله ناکهانی برطلاق وافتراق وقوعه کلمدن استقباله توجه ایتمه‌مزه مساعددر؟ بونلرك تدریجی، صاعد بر ترتیب اوزره صیره‌سی نه‌در؟

بر خسته‌یی تداوی ایتمك ایچون اول باول مرضنه وقوف لازمدر . بوندن باشقه او آدمك ماضیسنی ، اخلاقنی ، عاداتنی ، حق بدرندن ، اجدادندن منتقل تمایلات ارثیه‌سنی بیله‌ایدرکه لایقیله تداویسی ممکن اوله‌بیلسین. سوکره‌وبریله‌جك علاجلرده دائما اعتدالی اختیار ایتمه‌لیدر . زیرا سریع و شدیدالتأثیر مداوات اکثریا بر عکس العمل حصوله کتیرر.

مملکتمزی ، بو « خسته آدم » ی تداوی ایچون ایشته بو اصوله رعایت ایتمه‌لیز. هرشیئه تشبثندن اول نره‌دن کلدیکمزی، نه‌اولدیغمزی ونه‌حالده بولندیغمزی بیله‌مز لازمدر . بو خصوصده همت مورخلرك‌در . عصرلردن بری حکومتمزك تعقیب ایتدیکی طریق انحطاطدن آبریله‌بیله‌مه‌سی ایچون انتخاب و اتخاذ اولونه‌جق چاره آنجق تدقیقات تاریخیه ایله کشف ایدیله‌بیلیر حالبوکه نظرلرمزه قارشی دون پردهٔ استبداد ایله مسدود در. دور سابقك ناصل وجوده کلدیکنی بیلمزسه‌ك اونك عودتنه قارشی هیچ بر مانعه تدارك ایده‌میز . دون بو کونی تهیئه ایتمشدر ؛ بو کوندن‌ده یارین وجوده کله‌جکدر . کچن دورك تأثیری قولای قولای زائل اولاماز . شدید دوالر ایسه - بر خسته اوزرنده اولدیغی کبی - امید ایدیلن شفایی حصوله کتیرمدکدن باشقه پك تورقوچ تهلکه‌لرده میدان آچه‌بیلیر . بو کون پك متین اولیان برکوپری اوزرنده شرقدن غربه کچیورز . تبدیل حکومتله تبدیل افکار ایتمه‌مز مجبوریدر . فقط تدبیرسز بر حرکتك ، بر عجله‌نك وخیم ضرورله سبب اولماسی استبعاد ایدیله‌مز. بناءً علیه هر خصوصده احتیاطلی طاورانمالی ، توق اوزره حرکت ایتمه‌لی. ترقی ایچون اك امیدبخش اولان حرکات واجرا آتمزده بیله چوق، پك چوق دوشونمه‌لی.

خلاصه : هر شیئك اولدیغی کبی بزم جمعیتمزك‌ده بر تکاملی واردی . لکن بو بزی ترقی‌یه دوغرو کوتورمیوردی. شیمدی اوکا فکرمزك قوتیله تبدیل جریان ایتدیرمك وبو جریانی احتیاجات حقیقیه‌مزه ، طبایع اساسیه‌مزه کوره مؤثر ، مثمر بر شکلده اداره ایتمك لازم.

- مهردار : ۳۰ تموز ، ۱۳۲۴ -

م . ع .

حوادث داخلی

شایان تقدیر بر اثر حمیت

یاوران حضرت شهریاردن ونقیش عسکری قومیسیونی اعضاسندن قریق فؤاد پاشا طرفندن بو دفعه حربیه نظارتنه وبرلین عرضحالك صورتیدر :

۳۰۶ سنه‌سنده مزراقلی آلانی چاوشلغنه تعیین اولنه‌رق سلك جلیل عسکریه داخل اولدم وبر سنه صکره آلای مذکور ملازملغنه ترفیع سیوردلدم مکتب حربیه‌دن باشهادتنامه اشأت ایله آلمانیایه عزیمت ایدرك اوچ سنه رانتوده (زیتن) هوسار آلاینده اکمال تحصیل و تعلیم ایله عودت ایلدم .

انجق شورای دولت رئیسی سعید پاشا مرحومك مخدومی اولمقلغم حسبیله هر نه زمان مرحومك تطبیقی نزد شاهانه‌ده ارزو بیوردیغی ایسه - اول زمان جاری اولان اصول وجهله - آثار التفات شاهانه مخدوملرینه یا نشان احسانی ویا رتبه ترفیعی صورتیله انجلاساز اولدیغندن بوکون اوسایه‌ده فریق رتبه‌سنی وبرنجی رتبه‌دن مجیدی و عثمانی نشانلرینی حائز بولنیورم وطلمه تام خدمت ایده‌جك بر یاشده بولندیغم ولله‌الحمد حسیات حمیت وحریتپروری ایله متحسس اولدیغم جهتله نائل اولدیغمز ادارهٔ مشروطیتك المقلله مملکتمزه تأمین ایتدیکی منافع احیا کاریی تقدیراً و محضا بو اداره‌یه لایق افراد ملتدن اولدیغمی کوسترمك املنه وبالکز وجداتمك سوقنه تبعاً مکتب صره‌لرنده برلکده چالیشوب آلمانیاده اکمال تحصیل ایدن صنف ارقداشلرمك بوکون نه رتبهٔ عسکریه‌یی حائز ایسه‌لر رتبهٔ حالیه‌مك اودرجه‌یه تنزیلیله اوچنجی اردوی همایون سواری آلایلرینك برینه تعیین ویارلك سلکندن دلالت نظارتپناهیلریله‌نو بیورلمقلغمی استدعا ایلرم.

اوقاف محلوله

ادارهٔ سابقه زماننده جاری اولان عادته تبعاً اوقاف محلوله‌دن بعض املاك الده ایتمش اولان ذوات عالیه‌نك بو املاك اوزرینه مشروع بر حقلری بولنه‌میه‌جغنی آکلایجه اعاده‌سنه مسارعت کوستره‌جکلری شبهه‌سز اولدیغنی یازمش ونشر ایتمکده اولدیغمز لیسته‌یی کسمشدك .

بوامیدمزده حقلی اولدیغمزی وقایع اثبات ایدییور . وکلادن بر ذات محترم صوك زمانلرده کندیسنه بخش اولنان برملکی اخیراً جهت اوقافه اعاده ایده‌جکنی بیان ایتمشدر. شایان تشکر اولان شوحرکتك نمونهٔ امثال اولمسنی تمنی ایلرز .

*

ادارهٔ سابقه زماننده کیملره اوقاف محلوله‌دن املاك ویرلدیکنك بر دفتری بابعالی صدراعظم پاشا حضرتلری امر ایتمشدر .

*

اوقاف محلوله‌دن ادارهٔ سابقه زماننده بخش اولنان املاکك نه‌صورتله اترداد ایدیله‌جکی اوقاف نظارتنجه مقام فتوادن صورلمشدر .

*

اوقاف محلوله‌دن بلا بدل یاخود جزئی بر بدل ایله باغیشلانان واوقافك مالی اولدیغی جهتله قانوناً استردادی لازم کلن املاك حقنده مجلس مبعوثانجه بر قرار اتخاذ ایدیلنجه‌یه قدر فراغ معاملاتنه مساعده ایدیلمسی تذکر اولنمنده‌در .

جرائم سیاسیه اربابی حقلرنده عفو عمومی اعلان اولنمش وبونك احکامی مجرمین سیاسیه‌نك کافه‌سنه شامل بولنمش اولدیغی جهتله جرائم سیاسیه ایقاعی صره‌سنده قتل وجرح کبی جرائم عادیه‌یی‌ده ارتکاب ایدنلرك بومثللو جرملری مقاصد سیاسیه‌یی استحصال ایچون وقوعه کتیرلمش افعال مرتبطه‌دن بولنمسنه کوره بوقبیلدن اولان جرائم اصحابنك حقوق شخصیه دعوالری علاقه‌داران طرفلرندن اصول وقانون دائره‌سنده قابل تعقیب اولمق اوزره یالکز حقوق عمومیه جهتندن عفو عالی‌یه مظهریتلری قرارکیر اولمشدر .

اسکدار و بك اوغلی جهتلری داخل اولدیغی حالده یالکز درسعادت وجوارنده مستخدم پولیسلرك درجهٔ اهلیتلرینی تدقیق وتعیین ایچون بردفتری یاپیله‌رق ضبطیه نظارتنه ویرلمش. مکاتب عالیه مأذونلرندن بعض ذوات ضابطه سلکنه داخل اولمق اوزره مراجعت ایتمکده وکیفیت هیئت انتخابیه‌جه تدقیق ایدلمکده بولنمشدر.

اصطبل عامره‌ده

اصطبل عامره‌نك مالطه وکافه‌دخانه‌دکی شعبه‌لری لغو اولونه‌رق قضله حیوانلر حربیه نظارتی اداره‌سنده بولنان چفتلکلره توزیع ایدیله‌جکدر .

غزته وحفیه تخصیصاتی

خزینهٔ خاصه‌جه بعض آوروپا غزته‌لرینه واجنبی حفیه‌لرینه هرآی ویرلمکده اولان اکی بیك آلتی یوزلیرا مقدارندکی مخصصات قطع ایدلمشدر.

اورمان ، معادن وزراعت نظارتنده

سلیم ماحمه زماننده اورمان، معادن وزراعت نظارتنه آوروپادن غایت یوکسك معاش و آغیر شرائطله اوچ اجنبی کتیرلمشدی. بونلردن معادن اداره‌سنه مأمور اولانی استشا ایدیلیرسه دیکرلرندن هیچ یراستفاده ایدیله‌میه‌جکی نظارتجه نظردقته آلنه‌رق حقلرنده باب‌عالیه‌جق معامله باب عالیدن استیذان ایدلمشدر.

اورمان هیئت فنیه‌سی ریاستنه سلانیك اورمان مفتشکنده بولنان علی رضا افندی تعیین ایدلمشدر.

اورمان ومعادن مکتبلری

اورمان ومعادن فنلرینك تحصیلنه مخصوص اولمق اوزره آیری آیری بر مکتب تأسیسی متصوردر.

مواقع تحفظیه‌ده قرانقه بکله‌ین بولجیلردن رسوم صحیه تعرفه‌سی موجبنجه یومیه بشر غروش قرانقه ویوزر پاره قاردیان رسومی آلنمقده ایکن مجلس صحیه‌ده وبرلین یکی برقرار موجبنجه بوندن صوکره او رسومدن باشقه بیروت تحفظخانه‌سنه کله‌جك بولجیلرك برنجی صنفندن مفروش اوطه رسومی نامیله یومیه اون بشر وایکنجی صنف بولجیلردن اون غروش اخذ ایدیله‌جکدر. بو بولده معامله اجراسی صحیه نظارتندن محله تبلیغ ایدلمشدر.

صحیه‌نك بو قراری باب‌عالی‌یه عرض ایدیله‌دن موقع اجرایه قوللدیغی کبی اویله بر رسم وضعی خصوصی‌ده باب عالیدن استیذان ایدیله‌مشدر.

آوستریالی عمله‌نك تعطیل اشغالی

آوستریا وابورلرینه کومور وسائره یوکلنمك وبوشالتمق ایچون آوستریا قوانسولاتوسی اوتده‌بری کندی تبعه‌سندن خروات عمله استخدام ایدر ؛ بونلر کفایت ایتمزسه ترك عمله جلب ایدیلیردی. لکن کون آوستریالی عمله ترك ایشجیلرك کندیلرینی تهدید ایتدیکنی قوانسولاتولرینه سویلرلر. حالبوکه قوانسولاتونك اجرا ایتدیکی تحقیقات نتیجه‌سنده اصل خروات ایشجیلرك اوك آیاق اولدقلری وکندیلرینی معذور کوسترمك ایچون اویالانی سویلدکلری آکلاشیلیر . آوستریا حکومتنك وقوع بولان مراجعتی اوزرینه حکومت سلیه عسکر ویرر، چالیشمق ایسته‌ینلره قارشی مداخله‌نك اوکنی آلیر ، آوستریالی عمله ینه چالیشمایجه قباحت کندیلرینك اولدیغی آکلاشیلیر. آوستریا قوانسولاتوسی کندی عمله‌لرندن اوك آیاق اولانلردن بر قاچنی طوتدیرر . صوکره دیکرلری بونلرك تخلیه‌سنی ایسته‌یه‌رك قوانسولاتویه مراجعت ایدرلر. فائده ویرمز . نهایت آوستریا سفارتخانه‌سی تضییق ایتمکه باشلایوب تربیه‌سزلکی آرتیرنجه سفارت طرفندن وقوع بولان مراجعت اوزرینه عثمانلی عسکرلرندن مرکب کوچوك بر مفرزه بونلری درحال دالهیتیر. بومسئله‌ده کرك حکومت سلیه‌نك کرك اتحاد وترقی جمعیتنك کوستردیکی معاملهٔ جمیله آوستریا سفارتنجه پك زیاده بادیٔ محظوظیت اوله‌رق صورت مخصوصه‌ده بیان تشکر ایدلمشدر . اولدن ارلسه ایدی بوقدر عادی بر مسئله مهم بر وقعهٔ سیاسیه اولور ، دولت قوتسز اولدیغی ایچون حقسزلق مطلقا بزه ترتب ایدر ایدی . حالبوکه شیمدی حسن نیتمزدن شبهه ایدلدیکی ، بزم طرفندن‌ده حقیقهً حسن نیت دائره‌سنده چالیشدلدیغی ایچون ایشته برکون ایچنده مسئله تسویه ایدیلیور واره‌دکی مناسبات حسنه تأیید ایلیور .

مکتب طبیهٔ عسکریه طلبه‌سندن سلانیکلی عبدالرحمن ناشرافندی سکزسنه‌دن بری میدانده بوقدر . حیات ومماتندن برخبر آلامادق . بتون عائله‌سی کوز یاشی دوکیورلر. بوکا دائر آز چوق معلوماتی بولنان ذواتك تجاردن مصطفی شاملی

وخدومللری تجارتخانه‌سنده عثمان سامی افندی وا. طاسیله عائله‌سی خبردار ایتمکلری رجا اولنور.

دونکی مجلس وکلا مقرراتی

١ — فرونجیلر اسکی اوقه اکمک اخراجی وحمله تزیید اجوراتی طاب ایتمکده اولدقلرندن بو خصوصلره دائر مذاکراتده بولنمق اوزره بر قومیسیون تشکیلی قرارگیر اولمشدر. بو قومیسیونده تجارت اوطه‌سی اعضاسندن وعسکری فرونلری مأمورلرندن بعض ذواتده بولنه‌جقدر.

٢ — حسن رامی پاشانك انسالدو فابریقاسی وکیلیله کوپرینك تعمیری حقنده عقد مقاوله ایتمسی بر امر رسمی‌یه مستند اولمدیغندن بر اهل خبره قومیسیونی معرفتیله تدقیق کیفیت ایدیله‌جکدر.

٣ — کهنه واپورلر اغاضنك بیعی ایچون رامی پاشانك غره‌ق قومپانیه‌سیله عقد ایتدیکی مقاوله‌نك فسخنه قرار ویرلمشدر.

ضبطیه ناظری سامی پاشا استعفاسنی کری آلمشدر.

اسکی مبعوثان دائره‌سنك معمار وداد بك معرفتیله عاجلاً تعمیری ایچون کشفی وجمله یوز سکسان ایکی بیك غروش صرفنه مساعده بیورلمشدر.

غازی احمد مختار پاشا کوستنجه طریقیله بو بازار ایرتسی کونی درسعادته کله‌جکدر.

اسکدارده کریم پاشا ساحلخانه‌سنك خدمه دائره‌سنده مستأجراً ساکن آشجی احمدك خانه‌سنه دون کیجه سابقه‌لی طاقندن مناو صبری، عرب علی و آرابه‌جی علی عثمان‌ایله درت رفیقی طرفندن تعرض اولنمش وبونلردن بعضیسی قابی‌یی قیره‌رق ایچریده احمد آغانك اوزرینه هجوم ایله تهدیده ودیکر بر قسمی‌ده زوالانك زوجه‌سنی جبراً سوقاغه چیقاروب سوروکلمکه باشلامش ایسه‌ده جوارده بولنان پولیس قومیسری عمر افندی یتیشه‌رك بیچاره قادینی بو خبیثرك النده قورتارمشدر. ضابطه‌جه اجرا اولنان تحقیقات وتعقیبات نتیجه‌سنده مرقومللر کافهٔ دردست اولنمشدر.

سلانیکده بیاض قله جوارنده املاك همایوندن اولوب عثمانلی اتحاد وترقی جمعیتنه اهدا بیوریلان باغچه‌نك اطراف اربعه‌سندن ایکی طرفی بنا املاك همایونه عائد بولنان قهوه‌خانه حولیلرینك زاویه‌لریله محدود اولدیغی جهتله قضا وقوعی ملحوظ بولندیغندن دائرهٔ بلدیه‌جه اشبو زاویه‌لرك یکرمی بشر مترو قطعیله توسیعنه مساعده بیورلمسی سلانیك بلدیه ریاستندن باتلغراف استرحام اولنمش واستدعای واقع قرین قبول عالی اولدقدن مابعد باش کتابتدن تلغرافله بلدیه رئیسی عادل بکه معلومات ویرلمشدر.

صرب مطبوعاتی

بلغراددہ چیقان «صرپیا» غزته‌سی ژون ترکارك حرکتی عنوانیله نشر ایتدیکی برینده دییورکه:

بو حرکت حقیقتده برحرکت احرارانه‌در. ممالك عثمانیه‌ده ساکن صرب اهالی ایچون بو برلعمتدر؛ بناءً علیه بوندن مسرور اولمالی‌یز. بوکا قارشی ابراز مودت وصمیمیت ایتملی‌یز، المزدن کلدیکی قدر بونی تسهیله چالیشملی‌یز؛ چونکه بو حرکت صرب قومی ایچون مستلزم ضرر اولمدقدن باشقه برحرق منافی موجبدر.

«ایربیاه نام غزته‌ده: «ایشته بونك ایچوندرکه بز ژون ترکارك حرکت انقلابیه سکون پذیر اولمادن اول قانون اساسینك تأسس واصلاحاتك اجراسنی کمال عزم وشدتله طاب ایتملرینی آرزو ایدرز؛ بو یله یاپمازلر، تاسرای همایون ارکاننده متصرفلره قدر بالجمله مأموریتلری اشغال ایدن اسکی قفالیلری ایش باشندن اوزاقلاشدیرمازلرسه ادارهٔ مشروطه‌نك مدت دوامی بك قیصه اولمقدن صرفنظر ارتهلغه برآز سکون کلنجه بو حرکت احرارانه‌نك متشبثلری حیاتلرینی تهلکه‌یه القا ایتمش بولونورلر.» دییور.

بوسنه وهرسکده چیقان «قوریه‌ده بوسنی — ارزه‌غووین» غزته‌سی بوسنه وهرسك قطعه‌سی ایچون بر ادارهٔ مشروطه تأسیسنی آوستریا ومجارستان حکومتلرندن شدیداً طلب ایدییور. وترکیده ساکن اقوام بر اصول مشروطه‌یه نائل اولدیغی حالده آوستریا حکومتی بو طلبی روادید ایسه بوسنه‌وهرسك قطعه‌سنك مشروطیت اداره‌دن محرومیتی منحصراً آوستریانك زیر اداره‌سنده قالمسنه حمل اولنه‌جغنی وبوسنه وهرسك اهالیسنك بویله بر حقارته تحمل ایتمیه‌جکی کبی بتون جهان مدنیتك‌ده بو حاله قائل اولمه‌میه‌جغنی علاوهٔ مطالعات ایله‌یور.

ینه بوغزته دیکر برمقاله‌سنده ذات شاهانه سانسور اصولی رفع والغا وجرمینه عفو عمومی اعطا ایتدیکی حالده اوستریا حکومتنك بنالوقه قطعه‌سنده اون صربلیی اسلسز برماده‌دن طولایی قرق درت سنه حبس جزاسنه محکوم ایتدیکنی وبوصورتله اوروپا ایچنده برحکمدارك زبون استبدادی اولدقی اداره اولنور یاکز بوسنه وهرسك قطعه‌سی قلمش اولدیغنی یازییور.

آنسالدو فابریقه‌سی معرفتیله ترسانه‌ده اصلاح ایدیلن (عوراله)، (فتح بلند)، (معین ظفر) قروترینك شیمدیه‌یه قدر بایله‌مایان تجربه‌لرینك اجراسی مقام صدارتدن بحریه نظارتنه امر وتبلیغ اولنمشدر.

حجاز تیمور یولی فرشیاتی مدینهٔ منوره‌یه واصل اولمشدر.

دائرهٔ عسکریه‌نك طوغرودن طوغرویه مابین همایونه معروضاتده بولنمسی مغایر قانون اولدیغی اولجه یازمشدق. دون مجلس وکلاده بو مسئله مذاکره ایدیلرك دائرهٔ عسکریه‌نك امور اداره وخصوصات سائره‌سنه دائر معروضات ایله رأساً صادر اولهجق ارادات سنیه‌نك صدارت واسطه‌سیله جریانی موافق اصول وقانون اولهجغی قرار لاشدیرلمش وانجابی اجرا قلنمشدر.

قانون اساسینك موقع اجرایه وضعندن طولایی شهرمزده‌کی مسرت عمومیه‌یه اشتراك ایتمك اوزره کوستنجه‌دن کله‌جك اولان آلتی یوز کشینك بر هیئتك سفائن امیریه‌دن بریله نقلی حسن تأثیراتی موجب اولهجغی عثمانلی اتحاد وترقی جمعیتی طرفندن صدارته بیلدیرلمش وبو هیئتك درسعادته نقلی ایچون استانبول وعزالدین واپورلرینك تخصیص واعزام طرف صدارتدن تنسیب واستیذان اولنمشدر.

ورقه:

بالعموم اطبای بحریه‌نك ماه حال رومینك دردنجی پازار ایرتسی کونی بحریه‌جه ایدیله‌جك تنسیقات ومقررات صحیه مذاکراتنده بولنمق اوزره نهایت ساعت آلتیده بحریه مرکز حسته‌خانه‌سنه کلملری رجا اولنور.

موقوفین سیاسیه‌دن اولوب طشره‌ده بولنان بیچاره‌لرك درسعادته کلملری ایچون حکومت طرفندن‌ده معاونت ایدیله‌جکدر.

آطه‌لر سنجاغی

آطه‌لر برآرالق قائمقاملق صورتنده اداره ایدیلیرکن زورنالجیلغه دهاکرمی ویرمك فکریله متصرفلغه تحویل اولنمشدی شمدی ینه قائمقاملغه ایندیریله‌جکی ایشیدلدی تحقیق ایدلدی، صحیح ایمش. شهر اماتی بلدیه انتخابانده مجلس مبعوثانك یاپدیغی بلدیه نظامنامه‌سی تطبیق ایدییور. بو نظامنامه موجبنجه آطه‌لر بر دائرهٔ بلدیه‌دن عبارت اوله‌جقدر. بناءً علیه شو ایکی اجراآت بربرینی طوتمیور. الیوم تطبیق اولنان بلدیه قانونی موجبنجه آطه‌لره، مقری کوینه قائمقام تعیین ایدیله‌جك.

مدحت پاشا مرحومك حرمی خانم افندی دون ازمیردن شهرمزه مواصلت ایتمش وریخته‌ده برجوق اودا وحرمتکارانی طرفندن مسرتله قارشیلانمشدر.

افرنجی اغستوسك اون یدنجی کونی قریم محاربه‌سنده عثمانلی سلاح ارقداشلریله فدای حیات برلکده ایتمش اولان فرانسز عسکرینك استراحت روحی ایچون برآیین روحانی اجرا اولنه‌جقدر.

مکتب ملکیه مأذونیتنك تأمین ترقی وترفیه حالری اسبابنی تذکر ایتمك اوزره بالجمله مأذونیتك اوکنده‌کی پازار ایرتسی کونی ساعت اوچده مکتب ملکیه‌ده حاضر بولنملری بیان اولونییور.

بلدیه انتخاباتی ناصل اولیور؟

شو صره‌ده اجرا ایدلمکده اولان بلدیه انتخاباتی کوزدن اوزاق طوتمامز. بو انتخاباتی کمال دقت ایله تعقیب ایدیورز. چونکه ایلریده مجلس مبعوثان انتخاباتنده اساس اوله‌جقدر.

بلدیه دائره‌لرندن محله امامللرینه وقوع بولان تبلیغات شودر:

«درسعادتده قانون دائره‌سنده مبعوثان انتخاباتنه مباشرت اولنمق اوزره اول امرده دوائر بلدیه مجلسلرینك اهالی طرفندن منتخب ذواتدن تشکیلی ایچون هر محله‌دن یکرمی بش یاشنی اکمال ایتمش وسنوی یوز غروش ویرکو ویرکیله مکلف بولنمش اولان وبرکونه جنحه وجنایتله متهم ومحکوم بولنمیان وتبعهٔ دولت علیه‌دن اولوب انتخاباته صلاحیتدار بولنان ذواتك بر قطعه دفترینك تنظیمی وبونلر میانده ائمه ومخاران حاضر اولدیغی حالده انجمن انتخابك تشکیلی ایدلمسی ضمننده ایکیشر کشیك انتخابیله اسملرینك دوائر بلدیه‌یه بیلدیرلمسی.»

بو تبلیغات قدرغه‌ده شهسوار بك وابوسنان عالی محله‌لری امامللری افندیلرك مطبعه‌مزه قدر کله‌رك وقوع بولان افاده‌لرینه نظراً علی العجله، یالکز بر کاغد اوقونیله‌رق امضالاندیرلمق صورتیله وقوعه کلمشدر. حالبوکه بونلر امام افندیلره کوزلجه آکلاتمالی، ذهنلرینه سیندیرلمالی ایدی. دیکر طرفدن، حق انتخاب صاحبلرینك املاکی محله داخلنده بولنمق لازم کلدیکی حالده شفاهی تعلیماتده املاك نرده اولورسه اولسون معتبردر دینلمش. محله‌لرده بوکا کوره انتخابات یاپلمش، شیمدی بلدیه مدیرلری مغایر قانون دییه بونلری رد ایتمشلر. بوتون بو قاریشیقلقلر بلدیه اداره‌لرینك نه یولده حرکت ایده‌جکلرینی حقیقه بیلمه‌مللرندن ایلری کلییور.

«لاله‌لیده مکتب حقوق شاهانه مداومینندن عبدالکریم صفوت» امضاسیله آلدیغمز ورقه‌ده انتخاباتك صورت اجراسی شویله تصویر ایدیلییور:

دون کیجه: «بکجی کلمش، سزی کورمك ایستییور.» دیدیلر. جامعه کیدلدی مقصد اجتماعك شرح وایضاحی امام افندی‌یه عائد ایکن هپ بردن سوزه باشلاندی. برکره محله‌اکنلرندن اولدقلری حالده صیفیه‌ده بولنانلر حقنده نه معامله یاپیله‌جقدر! امام طرفندن حاضرونه کوستریان ورقه‌ده مثلا درت احمد افندی بش حسن افندی وار. مجتمعین بونلرك هویتلرینی بیلمیورلر. خلاصه، آشتت. دائرهٔ بلدیه‌دن کوندرلمش درت سطرلق بر دعوتنامه‌ده انتخابك صورت اجراسنه واحوال متفرعه‌سنه دائر حرف واحد یوق. امام واله وحیران. اهالی نه ایچون اجتماع ایدلدیکندن بی خبر. صوریلان سؤللر جوابسز قالیور. رجا ایدرز، شهر اماتی دوائر بلدیه مدیرلرینه ترددن آزاده، تفصیلات لازمه‌یی جامع، قطعی تعلیماتنامه‌لر کوندرسین. غزته‌لر شخصیاته مملو، سیاسی بندلرله مالی. استقبالدن بحث اولونیور. فقط شو صره‌ده اك زیاده محتاج اولدیغمز بر نقطه‌یی هپسی اونوتیورلر.

اوتوز ایکی سنه‌دبری درسعادتدن مهجور بولنان حاجی عزت پاشا زاده سلیمان آصف بك بوکون ازمیردن شهرمزه کلییور.

قیصریه متصرفی عارفی بکك اولکی کون حسته‌لانه‌رق ارتحال ایتدیکی داخلیه نظارتنه وارد اولان رسمی تلغرافنامه‌دن آکلاشلمشدر.

معاش عمومی

بوکونلرده عمومی برمعاش ویریله‌جکسه‌ده یوم اعطاسی هنوز قرارلاشمامشدر.

وکلا معاشی

وکلا معاشنك اوتوز بیك غروش اولاق اوزره تقرر ایتدیکی بعض غزته‌لر طرفندن یازلمشدی. تحقیقاتمز بومسئله‌نك هنوز نتیجه‌لنمه‌مش اولدیغنی کوستریییور.

هیئت وکلانك کندی معاشلرینی تنسیقات قرارنامه‌سی فوقنده اوله‌رق یکرمی بیکدن اوتوز بیکه چیقاره‌جقلرینه احتمال ویره‌میز.

اعانهٔ ملیه

ارباب حمیتدن بر ذات هکبه‌لی آطه‌ده اعانهٔ ملیه‌یه اشتراك ایتمك اوزره بعض تشویقاتده بولنمش، بر ایکی ساعت ایچنده یوز اللی لیرا قدر بر پاره طوپلامش اولدیغنی خبر ویردی. کرك کندیسنك همتی، کرك بویله اعانه ویرمکه شتاب ایدن ارباب حمیتك سخاوتی شایستهٔ تقدیردر.

§ منفعت اعانهٔ ملیه‌یه عائد اولاق اوزره اغستوسك ١٩ نجی جمعه ایرتسی اقشامی مالتپه‌ده بر بالو ترتیب ایدیله‌جکی خبر ویرلمشدر.

§ قوالده قضا قائمقامی سری بکك ریاستی آلتنده اعانهٔ ملیه ایچون برقومیسیون طوپلانه‌رق همان اوتوز بیك غروش جمع ایدلدیکی ودها خیلی اعانه طوپلانمسی مأمول اولدیغی تلغرافله بیلدیریلیور.

حاصلاتی اعانهٔ ملیه‌یه ترك ایدلمك اوزره اسکدارده «روضهٔ ترقی» مکتبنده آغستوسك اونجی پازار کونی برقونسر ویریله‌جکدر.

توفیق فکرت